

KALAMEES

Eesti tants segarühmadele

Tantsu on loonud Maie Orav 2007. a. alguses Rakveres. Kirjeldanud Erika Põlendik. Rahvamuusika - Häädemeeste khk, Mustjala khk, Kihnu ja Ruhnu saar; rahvaluule. KALAMEES on erinevate paikkondade samanimeliste folkloorsete tantsude põimik. Tantsulise liikumise idee pärineb „MUHU KÕVERIKU” kujundist, millel oli kunagi ilmselt maagiline tähendus.

Noodalised tantsisid aeg-ajalt KALAMEEST muru peal ja tegid enesele sooja. Polkat tantsiti rõõmuks, et igaüks on oma kätte saanud.

PÕHISAMMUD

Taktimõõt 2/4

1. Vahetussamm

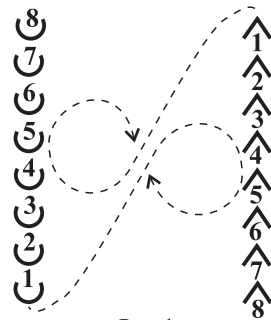
Taktis tehakse üks hoogne pikk ülekanna vahetussamm.

2. Kõnnisamm

Taktis tehakse kaks hoogsat pikka kõnnisammu.

3. Põlvetostesamm

4. Rõhksammud

Jn. 1

TANTSU KIRJELDUS

Taktimõõt 2/4

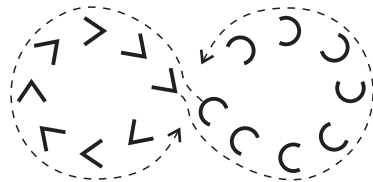
OSAVÕTJAD: vaba arv paare, kirjeldus on koostatud kaheksale segapaarile.

LÄHTEASEND: tüdrukud seisavad kolonnis lava vasakul küljel esipoolega ja poisid lava paremal küljel seljaga pealtvaatajate poole (Jn 1). Käed on vabalt all.

I TUUR A – OSA (taktid 1-8 kaks korda)

Taktid 1-8. Vasaku jalaga alustades liigutakse vahetussammudega kaheksakujulises joonises. Vastutulijast möödutakse paremat kätt (Jn 1). 8. takti lõpuks on juhtantsijad jõudnud lava keskele (Jn 2).

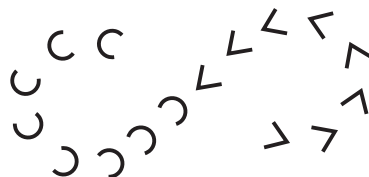
Taktid 1-8 teist korda. Jätkatakse liikumist kaheksakujulises joonises (Jn 2). Vastutulijast möödutakse paremat kätt ja 8. takti lõpus on juhtantsijad jõudnud lava keskele (Jn 3).

Jn. 2

I TUUR B – OSA (taktid 9-16 kaks korda)

Takt 9. Poisid astuvad takti I osal vasaku jalaga sammu küljele ja viivad kergelt rusikas sirged käed küljele õla kõrgusele. Takti II osal teevad parema jalaga rõhkastaku vasaku jala kõrval ja viivad käed kere eest risti (käed liiguvad nagu sooja tehes). Tüdrukutel on käed puusal ja vasaku jalaga tehakse põlvetõstesamm

Jn. 3

(samm astutakse veidi lõõgastatud põlvega küljele ja parem põlv tõstetakse ette sirutudes samaaegselt tugijalast).

Takt 10. Poisid kordavad eelmise takti tegevust, ainult samm küljele astutakse parema jalaga. Tüdrukud teevad kolme rõhksammuga poolpöörde päripäeva.

Taktid 11-16. Tantsijad kordavad taktide 9-10 tegevust kolm korda.

Takt 9 teist korda. Tantsijad teevad kolm rõhksammu paigal tehes veerandpöörde vastupäeva. Kõigil on käed puusal.

Takt 10 teist korda. Korratatakse eelmise takti tegevust ja tehakse poolpöörde päripäeva.

Taktid 11-16 teist korda. Korratatakse eelmise kahe takti tegevust kolm korda tehes igal taktil poolpöörde.

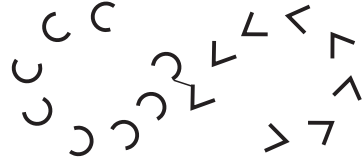
I TUUR C – OSA (taktid 17-25 kaks korda)

Takt 17. Kõik tantsijad löövad kaks püstplaksu olles joonisel 3 näidatud asendis.

Taktid 18-19. Põimumine käevangus. Kahe kõnnisammu ja lõppsammuga võtavad esimese paari tantsijad parem-käevangu (Jn 4). Teised tantsijad liiguvad otse.

Kõndimist alustatakse vasaku jalaga ja vabakäed on puusal.

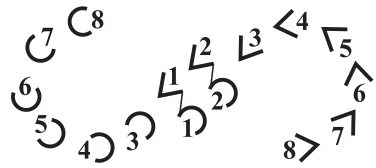
Taktid 20-21. Järgmise vastutulijaga võetakse kahe kõnnisammu ja lõpp-sammuga vasak-käevang. Teised tantsijad liiguvad otse (Jn 5). Kõndimist jätkatakse paremajalaga.

Jn. 4

Taktid 22-23. Jätkatakse põimumist ja järgmise vastutulijaga võetakse paremkäevang.

Taktid 24-25. Jätkatakse põimumist ja järgmise vastutulijaga võetakse vasak-käevang.

Jn. 5

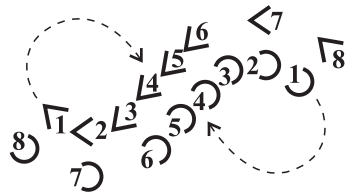
Takt 17 teist korda. Kõik tantsijad löövad kaks püstplaksu.

Taktid 18-25 teist korda. Jätkatakse põimumist ja 25. taktil on kõik paarid vasak-käevangus (Jn 6).

II TUUR A – OSA (taktid 1-4 kaks korda ja 5-8 kaks korda)

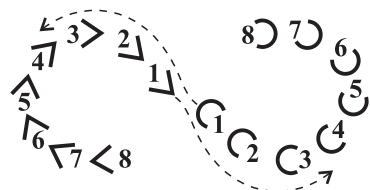
∴:Püüdjä heitis õnge jõkke,
et ta saaks sealt kala kätte∴:
∴:Aga kõige päeva sees
püüdis tühja kalamees∴:

Taktid 1-4. Vasaku jalaga alustades liigutakse kõnnisammudega kaheksakujulises joonises (Jn 6). Vedajateks on paari nr 1 tantsijad ja käed liiguvad hoogsalt kaasa. 4. taktil lõpus kohtuvad juhtantsijad lava keskel (Jn 7).

Jn. 6

Taktid 1-4 teist korda ja 5-8 kaks korda. Kõnnisammudega liigutakse terve kaheksakujuline joonis, vastutulijast mõeldutakse paremat kätt.

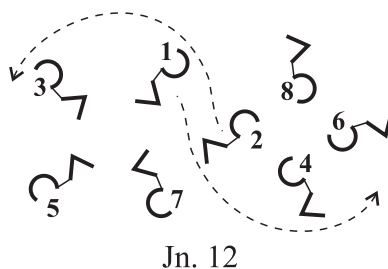
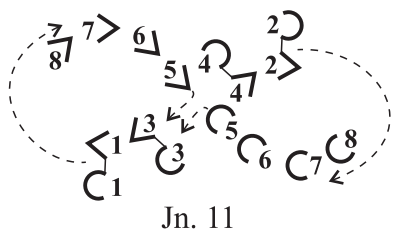
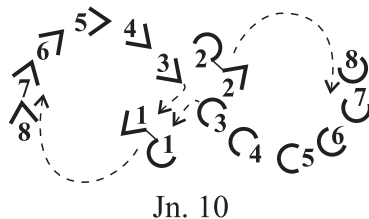
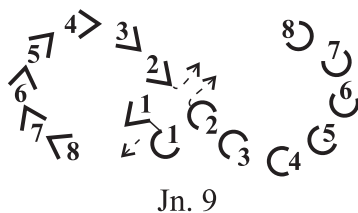
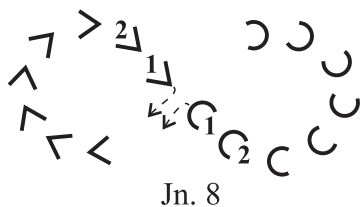

Jn. 7

II TUUR B – OSA (taktid 9-16 kaks korda)

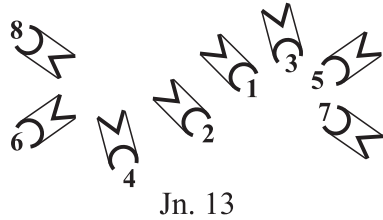
Üks vanamees halli vatiga
läks turul tursakotiga.
Kolm kopkat maksis tursanael
ja tursakotil valge pael.
Üks sõdur laia püksiga
tegi sehvti noore tipsiga.
Kui vanamees sellest aru sai,
ta tursa koti lõhki löi.

Taktid 9-16 kaks korda. Liikumist jätkatakse vahetussammuga ning käed asetatakse puusale (Jn 8). Kohtudes oma paarilisega lava keskel võetakse poolpüstvõte ja paar nr 1 liigub lava eesmise vasaku nurga suunas, tüdruk on poisi vasakul käel (Jn 8). Paar nr 2 liigub lava tagumise parema nurga suunas, tüdruk on poisi paremal käel (Jn 9). Paar nr 3 liigub ette vasakule (Jn 10), paar nr 4 tahaparemale jne (Jn 11, 12). Paarituarvulised paarid alustavad kaheksakujulises joonises liikumist eest vasakult taha ja paarisarvulised tagant paremalt ette. 16. takti teist korda lõpus kohtuvad juhtpaarid lava keskel (Jn 12, 13).

II TUUR C – OSA (taktid 17-24 kaks korda)

Taktid 17-24. Pöördudes paarilisega rinnati ja ühendades käed paariliste vahel poolpüstvõttes, tehakse vasaku jalaga alustades kaheksa põlvetõstesammu paigal (Jn 13). Põlv tõstetakse risti tugijalaga.

Takt 17 teist korda. Takti I osal astutakse vasaku jalaga samm küljele ja takti II osal tuuakse parem jalg rõhuliselt vasaku juurde ja tehakse samaaegselt veerandpööre vastupäeva.

Takt 18 teist korda. Takti I osal astutakse parema jalaga samm küljele (paarilisest möödutakse seljati) ja takti II osal tuuakse vasak jalg rõhuliselt parema juurde ning tehakse samaaegselt veerandpööre vastupäeva. Paarilised on vahetanud kohad (Jn 14).

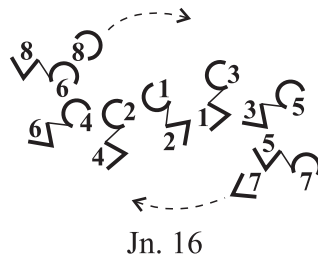
Taktid 19-20 teist korda. Korratakse eelmise kahe takti tegevust ja jõutakse oma kohale tagasi (Jn 15).

Taktid 21-24 teist korda. Korratakse eelmise nelja takti tegevust.

II TUUR D – OSA (taktid 25-33 kaks korda)

Takt 25. Kõik tantsijad löövad kaks püstplaksu. Esimene koos kerge pea- ja ülakeha painutusega parema õla juures ja teine vasaku õla juures.

Taktid 26-27. Põimumine käevangus pöördumisega. Nelja kõnnisammuga pöörduvad paarilised parem-käevangus paigal täisringi. Kõndimist alustatakse vasaku jalaga ja vabakäsi on puusal.

Taktid 28-29. Kahe kõnnisammu ja lõppsammuga võetakse vasakul oleva tantsijaga vasak-käevang ja pöördutakse veerand ringi (Jn 16). Otsmised tantsijad liiguvad päripäeva suurele ringjoonele.

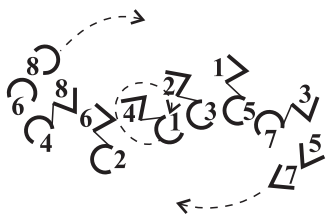
Taktid 30-31. Vasaku jalaga alustades tehakse järgmise vastutulijaga parem-

käevangus täispööre. Ilma paariliseta tantsijad liiguvad ringjoonele (Jn 17).

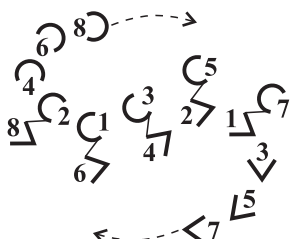
Taktid 32-33. Kahe kõnnisammu ja lõpp-sammuga võetakse järgmise vastutulijaga vasak-käevang. Ilma paariliseta tantsijad liiguvad ringjoonele (Jn 18).

Takt 25 teist korda. Kõik tantsijad löövad kaks püstplaksu.

Taktid 26-33 teist korda. Jätkatakse põimumist ja 33. taktil teist korda on kõik tantsijad suurel ringjoonel, esipoolega päripäeva (Jn 19).

Jn. 17

Jn. 18

Jn. 19

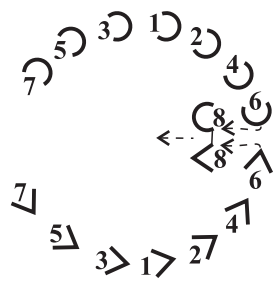
III TUUR A – OSA (taktid 1-4 kaks korda ja 5-8 kaks korda)

*Kas sa tahad või ei taha,
ikka ma sind meeles pean.*

*Kas sa tahad või ei taha,
ikka ma su kätte saan!*

*∴:Nüüd on käes, nüüd on käes,
nüüd on käes minu armuke∴:*

Taktid 1-4 kaks korda. Poisid, tehes poolpöörde vastupäeva, liiguvad vahetussammuga mööda lava ristjoont lava vasaku külje suunas. Tüdrukud jätkavad liikumist päripäeva vahetussammuga ja oma paarilisega kohtudes ühendatakse sisekäed poolpüstvõttes (Jn 20). 4. taktil teist korda tehakse veerandpöörde vastupäeva ja ollakse ühes viirus esipoolega pealtvaatajate poole (Jn 21).

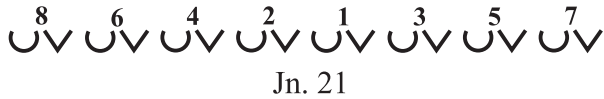

Jn. 20

Taktid 5-8. Tantsijad liiguvad vahetussammuga pealtvaatajate suunas (Jn 21). Neljanda sammuga liigub tüdruk poisi ette jäädes seljaga pealtvaatajate poole (Jn 22).

Taktid 5-7 teist korda. Kolme vahetussammuga liigub tüdruk ühe ringi ümber poisi päripäeva. Poiss on paigal, ühendatud sisekäed tõstetakse üles ja tüdruk pöoret ei tee (Jn 22).

Takt 8 teist korda. Tüdruk teeb poisi ees ühendatud käte all vahetussammuga täispöörde vastupäeva. Paarilised jäävad rinnati, käed on ühendatud paariliste vahel poolpüstvõttes (Jn 22).

Jn. 21

Jn. 22